

Tradiční česká kuchyně a my

Technické parametry

Výzkum:	Naše společnost 2003
Otázky:	OR.27, OR.28, OR.29, OR.30
Termín terénního šetření:	19. – 26. 5. 2003
Počet respondentů:	1048
Reprezentativita:	obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Výběr respondentů:	kvótní výběr
Zveřejněno dne:	15.8.2003
Kód tiskové informace:	or30815
Zpracovala:	Miluše Rezková

V rámci květnového výzkumu se CVVM zaměřil také na téma tradiční české kuchyně. Z výsledků vyplynulo, že pod tímto pojmem si lidé vybaví především pokrm vepřová - knedlík - zelí (v 80 % případů)¹ - viz tab. 1. Další si jej spojují se svičkovou (45,2 %) a část s vepřovým řízkem (23,3 %) či s gulášem (18,3 %). Relativně častá je i asociace se sladkými jídly - s ovocnými knedlíky (18,4 %) a s plněnými buchtami (18,4 %). Z jiných pokrmů je jako reprezentant tradiční české kuchyně vnímán např. bramborák (12,3 %), pečená husa či kachna (19,1 %) a přílohové knedlíky (6,6 %).

Tabulka 1: Která jídla si vybavíte, když se řekne tradiční česká kuchyně? (v %)

vepřová-knedlík-zelí	80,0
Svičková	45,2
Řízek	23,3
guláš (plzeňský, žatecký...)	18,3
knedlíky (ovocné, povidlové)	18,4
buchtý (s mákem...)	15,7
bramborák, cmunda	12,3
husa (pečená, se zelím...)	11,1
zabijačka	8,6
kachna (pečená, se zelím...)	8,0
knedlíky, knedle	6,6
bramborová polévka	6,2
jiné odpovědi	131,2
NEUVEDL	115,1
CELKEM	500

Dotázaní, jimž se ve spojitosti s tradiční českou kuchyní nějaká jídla vybavila, dále sdělovali, zda se u nich doma některá z nich pravidelně vaří. Ukázalo se, že

¹ Respondenti mohli uvádět až pět různých jídel, proto celkový součet podílů odpovědí tvoří 500 procentních bodů. Formulace otázky - viz titulky tabulky 1.

favoritem domácích kuchyní je vepřová s knedlíkem a zelím (55,3 %)². S odstupem za tímto pokrmem uváděli dotázaní svíčkovou (27,7 %) a smažený řízek (19,7 %). Poměrně často byl jmenován také guláš (12,7 %). Oblíbená jsou ale i bezmasá, resp. sladká jídla, jako např. bramboráky (7,2 %), ovocné knedlíky (9,9 %) a buchty (7,9 %).

Tabulka 2: Vaříte některá z těchto jídel ve Vaší domácnosti pravidelně? Která? (v %)

vepřová-knedlík-zelí	55,3
svíčková	27,7
řízek	19,7
guláš (plzeňský, žatecký...)	12,1
knedlíky (ovocné, povidlové)	9,9
bramborák, cmunda	7,2
buchty (s mákem...)	7,9
jiné odpovědi	76,4
NEUVEDL	83,8
CELKEM	300

Další dva dotazy ověřovaly, nakolik se v českých domácnostech udržuje zvyk přípravy určitého tradičního jídla o Vánocích a Velikonocích. Potvrdilo se, že nejrozšířenějším vánočním jídelm je kapr (uvedlo 78,8 %) a bramborový salát (64,5 %). V rozsahu něco přes deset procent byla v odpovědích zastoupena jednak ryba obecně a jednak řízek. Z odpovědí dále vyplývá, že vánoční menu bývá doplněno rybí polévkou (31,6 %). Zpravidla nechybí ani vánoční cukroví (uvedlo 49,1 %) a vánočka (34,3 %). Jiné pokrmy jsou již méně obvyklé – respondenti uváděli např. kubu (12,1 %), klobásky (6,4 %) hrachovou polévkou (6,2 %) a krůtu (4,4 %).

Tabulka 3: Které tradiční pokrmy připravujete o Vánocích? (v %)

kapr	78,8
bramborový salát	64,5
vánoční cukroví	49,1
vánočka	34,3
rybí polévka	31,6
řízek	13,4
ryba (ne výslovně kapr)	12,3
kuba	12,1
klobásky, vinné klobásky	6,4
závin, (jablečný) štrůdl	6,2
hrachová polévka	6,2
krůta	4,4
jiné odpovědi	48,8
NEUVEDL	131,9
CELKEM	500

² Vzhledem k tomu, že respondenti mohli uvádět až pět různých jídel, činí celkový součet podílů odpovědí v tabulce č. 2 a 4 celkem 300 procentních bodů, v tabulce 3 celkem 500 procentních bodů. Formulace otázek - viz titulky příslušných tabulek.

V souvislosti s tradičními velikonočními pokrmy nebyl zjištěn takový, jenž by nějak výrazněji dominoval. Ve čtvrtině až třetině případů se v odpovědích objevilo pečivo - beránek a mazanec - a asi v pětině velikonoční nádivka. Pětinou byla rovněž zastoupena malovaná vejce či kraslice. Ale např. jidáše se vyskytly pouze ve čtyřech procentech případů.

Tabulka 4: Které tradiční pokrmy připravujete o Velikonocích? (v %)

pečený beránek	30,8
mazanec	25,7
velikonoční nádivka	18,9
malovaná vejce, kraslice	18,7
bochánek	5,2
řízek	5,0
špenát	4,8
kuře (pečené, s nádivkou...)	4,4
vejce	2,3
jidáše	3,8
jiné odpovědi	64,1
NEUVEDL	116,3
CELKEM	300